



**Zápis č. 16**  
**ze zasedání Výboru pro zdravotnictví**  
**Zastupitelstva Olomouckého kraje**  
**ze dne 5. 10. 2011**

**Přítomni:**

Doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D., MBA  
Eva Fischerová  
Ing. Jiří Kropáč  
Mgr. Helena Kulinová  
MUDr. Martin Hönig  
Ing. Ladislav Kavřík  
MUDr. Ivo Mareš, MBA  
Ing. Jan Eyer  
MUDr. Lumír Studený  
Jaroslav Nerušil

**Nepřítomni:**

Věra Kocianová

**Omluveni:**

MUDr. Pavel Holík  
MUDr. Eduard Sohlich, MBA  
MUDr. Ivan Sumara  
Prof. MUDr. Zdeněk Kolář, CSc.  
RNDr. Marek Jukl  
Ing. Tomáš Uvízl

**Hosté:**

Ing. Blanka Vysloužilová, MBA  
Jana Dokoupilová  
Ing. Lada Malíková

**Program:**

1. Úvod a schválení programu zasedání
2. Kontrola plnění usnesení a zápisu z minulého zasedání
3. Seznámení s aktuálními usneseními Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví
4. Lázeňství v Olomouckém kraji
5. Různé a diskuse
6. Závěr

**Zápis:**

## **1. Úvod a schválení programu zasedání**

Zasedání Výboru pro zdravotnictví Zastupitelstva Olomouckého kraje (dále také jen „zdravotní výbor“) zahájil doc. J. Vomáčka. Sdělil, že na dnešní zasedání byli pozváni zástupci některých lázní v Olomouckém kraji, protože stěžejním bodem programu by měla být problematika lázeňství, která je v tomto období velmi aktuální vzhledem k probíhajícím změnám legislativy.

Na zasedání zdravotního výboru se dostavili Ing. Blanka Vysloužilová, MBA, ředitelka Lázní Slatinic a.s., Jana Dokoupilová, ředitelka Státních léčebných lázní Bludov, s.p., a Ing. Lada Malíková, obchodní ředitelka Priessnitzových léčebných lázní, a.s. (v Jeseníku), které také doc. J. Vomáčka přivítal.

Doc. J. Vomáčka se dotázal přítomných členů zdravotního výboru, zda má někdo připomínky k návrhu programu dnešního zasedání. Členové zdravotního výboru připomínky nevznesli.

Zdravotní výbor usnesením schválil program dnešního zasedání.

## **2. Kontrola plnění usnesení a zápisu z minulého zasedání**

Byla provedena kontrola plnění usnesení z minulého zasedání zdravotního výboru.

Hlavními tématy minulého zasedání byly návrh aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (dále „PRÚOOK“) a problematika Odborného léčebného ústavu Paseka a Odborného léčebného ústavu neurologicko-geriatrického Moravský Beroun.

Návrh aktualizace PRÚOOK přednesl na minulém zasedání zdravotního výboru pracovník odboru strategického rozvoje krajského úřad. Informace byla zaslána i elektronicky členům výboru s tím, že členové výboru mohou ještě poslat své připomínky. Aktualizace PRÚOOK byla schválena na zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje dne 22. 9. 2011, PRÚOOK lze nalézt na webových stránkách Olomouckého kraje.

Dále byly na minulém zasedání zdravotního výboru projednány aktuální problémy odborných léčebných ústavů v Pasece a Moravském Berouně.

Zdravotní výbor vzal usnesením na vědomí informace o plnění úkolů z minulého zasedání výboru.

## **3. Seznámení s aktuálními usneseními Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví**

Byla prezentována usnesení Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje od minulého zasedání zdravotního výboru.

Rada Olomouckého kraje na úseku zdravotnictví mj. rozhodovala o dotacích v oblasti zdravotnictví, zabývala se opakovaně JESENICKOU NEMOCNICÍ, spol. s r.o., a rozhodovala o záležitostech týkajících se příspěvkových organizací na úseku zdravotnictví. Zastupitelstvo Olomouckého kraje také rozhodovalo o poskytnutí dotací v oblasti zdravotnictví a také se zabývalo nemocnicí v Jeseníku.

Doc. J. Vomáčka doplnil informaci o minulém zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje, že byly schváleny dvě varianty pro další postup: Hejtman Ing. Martin Tesařík by měl jednat s předsedou vlády RNDr. Petrem Nečasem o možnosti odkupu nemocnice v Jeseníku státem a následném převodu nemocnice na Olomoucký kraj. Dále má hejtman Ing. M. Tesařík jednat s ministrem zdravotnictví doc. Leošem Hegerem a zdravotními pojišťovny o navýšení úhrad za zdravotní péči. Existují i další varianty, např. postupný odkup podílů krajem nebo obcemi.

Doc. J. Vomáčka se dotázal přítomných, zda mají připomínky k usnesením rady a zastupitelstva, připomínky nebyly.

Zdravotní výbor vzal na vědomí usnesení Rady Olomouckého kraje a Zastupitelstva Olomouckého kraje v oblasti zdravotnictví za období od minulého zasedání výboru.

#### **4. Lázeňství v Olomouckém kraji**

Doc. J. Vomáčka předeslal, že v současném vývoji zdravotnictví v České republice hrozí zhoršení podmínek pro lázeňství. Asi polovina lázeňské péče je poskytována jako komplexní, tedy plně hrazená ze zdravotního pojištění). Očekává se snižování úhrad od zdravotních pojišťoven, což bude pravděpodobně znamenat omezování komplexní péče a úbytek klientů lázní, protože mnozí z nich nebudou schopni za péči platit.

Olomoucký kraj je třetí v republice, pokud jde o poskytovanou lázeňskou péči. Negativní změny v lázeňství by mohly negativně ovlivnit i situaci v regionu, např. navazující služby, zaměstnanost atd. O aktuálním vývoji lázní je třeba diskutovat, mj. i proto byli na dnešní zasedání zdravotního výboru pozváni zástupci lázeňských zařízení působících v našem kraji.

V kraji je sedm lázní (jako zdravotnických zařízení), celkem mají 2286 lůžek. Největšími lázněmi jsou Priessnitzovy léčebné lázně a.s. (v Jeseníku) a druhé jsou Lázně Teplice nad Bečvou a.s. Dvoje lázně – Lázně Slatinice a.s. a Lázně Teplice nad Bečvou a.s. mají také odborný léčebný ústav (rehabilitační následná péče).

Doc. J. Vomáčka požádal přítomné zástupce lázní o prezentaci jejich zařízení.

Ředitelka Lázní Slatinice Ing. B. Vysloužilová poděkovala za pozvání na zasedání zdravotního výboru a zahájila svou prezentaci informací, že lázně jsou ve Slatinicích již od roku 1526 a jejich existence byla dlouho spjata s rodem Liechtenštejnů. Lázeňský dům Morava byl vybudován v roce 1730. Při potřebných rekonstrukcích jsou lázně nuceny spolupracovat také s památkáři.

V lázních je přírodní léčivý zdroj minerální vody, v obci je několik pramenů. Lázně jsou známé, že se zaměřují na léčbu pohybového aparátu (indikační skupina VII), zejm. na péči o pacienty po operacích velkých kloubů. U těchto případů je důležité zahájit léčbu co nejdříve po ukončení akutní péče, lázně spolupracují zejm. s Fakultní nemocnicí Olomouc a Vojenskou nemocnicí Olomouc.

Lůžek lázeňských je 149, 28 lůžek jsou lůžka následné péče rehabilitační (OLÚ), Ročně je poskytnuta péče cca 2000 pacientů, průměrná délka léčby je 20 dnů. Průměrný věk klientů je nad 50 let, 90 % z nich jsou z ČR. Komplexní péče je poskytnuta asi 65 % pacientů, příspěvková 25 % pacientů, zbývající jsou samoplátci. Největší příjmy jsou z komplexní lázeňské péče, tedy od zdravotních pojišťoven.

Lázně mají úzkou vazbu na dění v obci, pořádají kulturní a společenské akce, odvádějí ročně obci lázeňské poplatky v řádech statisíců korun. Lázně spolupracují s krajem, se zdravotními pojišťovnami i s regionálními podnikateli.

Spolupráce se rozvíjí i se školami, a to jak středními, (např. praxe studentů zdravotnických škol v oboru nutriční terapeut, praxe studentů v oboru číšník), tak s vysokými školami, když v lázních vykonávají potřebnou praxi studenti olomoucké lékařské fakulty nebo fakulty tělesné kultury.

Významná je i otázka zaměstnanosti, v sezóně mají lázně 128 zaměstnanců. V odborném léčebném ústavu musejí zdravotničtí pracovníci fungovat na směny a stravovací provoz je také směnný.

Nezanedbatelnou kapitolou jsou investice do lázeňských budov i do okolních parků. U investic je třeba zmínit i otázku DPH, která roste a bude růst a kterou lázně musejí platit.

Pokud jde o finanční plán na rok 2012, tak lze odhadovat především zvýšení DPH, což se bezprostředně promítne do cen léků, zdravotnických pomůcek a stravování. Dojde také ke změně právní úpravy dohod o provedení práce podle zákoníku práce, kdy při výdělku nad 10 tis. Kč bude nutno platit zákonné odvody (sociální a zdravotní), což dosud nebylo, a vzhledem k užívání i těchto dohod to bude znamenat zvýšení nákladů.

Jako největší problémem se však jeví nová vyhláška, která upraví podmínky pro personální vybavení zdravotnických zařízení. Lázně budou mít velký problém tyto podmínky splnit. Mimo sezónu (zhruba od listopadu do dubna) je obsazenost 50 až 60 %, přitom ale počet personálu by měl zůstat stejný.

Tržby budou ovlivněny také již zmíněným omezením komplexní lázeňské péče v důsledku změny vyhlášky, která stanoví indikační seznam pro lázeňskou péči. Mj. se připravuje také zkrácení délky lázeňských pobytů, vyřazení některých onemocnění jako důvodů pro lázeňskou péči. Jsou pravděpodobné stagnace úhrad za den pobytu a obecné snížení úhrad od zdravotních pojišťoven.

Nižší hospodářský růst obecně znamená i nižší kupní sílu obyvatel. Lázně budou nuceny ke snižování nákladů. Lázně se zatím orientují převážně na domácí klientelu, ale v případě nepříznivého vývoje by byly nuceny zvažovat orientaci na zahraniční zájemce o léčbu.

V závěru svého vystoupení paní ředitelka Lázní Slatinic poděkovala za pozvání na zasedání zdravotního výboru a pozvala přítomné k návštěvě lázní.

Poté vystoupila ředitelka Státních léčebných lázní Bludov paní Jana Dokoupilová. Sdělila, že lázně v Bludově jsou především dětské lázně, a vzhledem k tomu, že nejsou příliš známé, by je představila. Lázně jsou umístěny asi 6 km od města Šumperk na jižním úpatí Jeseníků v prostředí lesoparku. Prameny jsou zde známé již od 17. století, lázně byly otevřeny v roce 1929, od roku 1991 fungují jako státní podnik.

V lázních je přírodní léčivý zdroj termální minerální vody, který je vhodný pro léčbu onemocnění pohybového aparátu. Komplexní lázeňská péče je poskytována převážně dětem (a dorostu) ve věku od 3 do 18 let v průměrné délce 4 až 5 týdnů, u dětí do 6 let jsou přijati do péče děti včetně doprovodu dospělé osoby. Péče je poskytována i dospělým pacientům, průměrná délka je 21 dnů.

Dětem je poskytována péče zejména v souvislosti s léčbou obezity, onemocnění pohybového aparátu, dýchacích cest, onemocnění ledvin a močových cest. Pod dohledem lékařů, fyzioterapeutů, sester se snaží přesvědčit a přivést děti ke změně životního stylu a naučit zásady správné životosprávy. Pro rodiče lázně mj. pořádají semináře, aby rodiče mohli pokračovat v nastoupeném trendu i po návratu dětí z lázní.

Je nutno zmínit, že po zavedení regulačních poplatků mezi lety 2007 a 2008 klesl zásadně počet léčených pacientů. V roce 2011 došlo k zásadnímu úbytku pacientů zařazených v příspěvkové péči.

Lázně se snaží poskytovat i ambulantní péči v oboru rehabilitační a fyzikální medicína a fyzioterapie, kde se jim postupně podařilo získat smlouvy se zdravotními pojišťovnami.

Lázně také oslovují i samoplátce s nabídkou relaxačních a redukčních pobytů a programů mimo zdravotní pojištění.

Pokud nastane avizovaná změna v indikačním seznamu pro lázeňskou péči, nebude v komplexní lázeňské péči léčba nemocí ledvin a močových cest a dýchacího ústrojí, což činilo v roce 2010 20 % všech pacientů. Měla by zůstat léčba obezity, ale očekává se zpřísnění podmínek, zůstat by měla léčba nemocí pohybového ústrojí.

Dopad bude mít také již zmíněný nárůst DPH a zvýšení regulačních poplatků.

Vyskytuje se obava, že pokles u poskytované komplexní péče může být až 50 %. U příspěvkové péče by snad k poklesu nemuselo dojít, ale bude záležet na konkrétní podobě nového indikačního seznamu. Obdobné problémy budou pravděpodobně také v jiných lázních.

Paní ředitelka lázní v Bludově poděkovala za možnost přednést informaci na zasedání zdravotního výboru.

Doc. Vomáčka poznamenal, že vzhledem ke zhoršující se životosprávě v populaci asi nehrozí úbytek klientů, hrozí však cca 20% pokles výnosů při zachování fixních nákladů.

Jako třetí vystoupila obchodní ředitelka Priessnitzových léčebných lázní v Jeseníku Ing. Lada Malíková. Uvedla, že lázně v Jeseníku byly založeny Vincencem Priessnitzem v roce 1822. Jde o klimatické lázně, v lázních je zaregistrováno asi 80 léčivých pramenů.

Metody léčby vycházejí od Vincence Priessnitze, dosud jsou používány některá jeho metody léčby vodou. Jedním z principů je střídání teplé a studené vody. Dále příznivě působí lázeňské klima s čistým vzduchem, což je pozitivní zejm. pro pacienty s onemocněním dýchacího ústrojí, dosahuje se zlepšení např. u astmatiků, jeden z efektů u léčených pacientů je např. snížení potřeby antibiotik.

Lázně poskytují léčbu dětem i dospělým, v posledním období tvoří dětští pacienti 50 % všech, dříve byl tento podíl nižší (okolo 30 %). Mezi pacienty jsou mj. osoby s nemocemi dýchací soustavy, s nemocemi oběhového ústrojí, s duševními poruchami – chronický únavový syndrom, deprese.

Lázeňská péče je ročně poskytnuta cca 20000 pacientů, z nich však je 70 % samoplátců, kteří si objednávají kratší pobyty (např. víkendové) a také méně procedur. Lázně mají v sezónu (od dubna do října) asi 350 zaměstnanců, mimo sezónu 250 zaměstnanců.

Pokud by v důsledku navrhovaných změn indikačního seznamu ubylo pacientů, mělo by to vliv na celkový provoz lázní, včetně počtu zaměstnanců. V okrese Jeseník je navíc asi 20% nezaměstnanost, takže další úbytek pracovních příležitostí by byl velmi vážným problémem.

Lázně nejsou odděleny od okolního světa, spolupracují s městem, platí městu lázeňský poplatek cca 2,6 mil. Kč ročně, v lázních pořádají např. kulturní akce, a to mj. také pro občany blízkého Polska. Organizují se zde i aktivity zaměřené mj. na pořádání pohybových, v poslední době získává na velké oblibě např. „nordic walking“. Lázně se snaží o další činnosti, např. zajišťování speleoterapie pro děti ve Zlatých Horách. Na tyto činnosti dostaly lázně i dotaci od Olomouckého kraje.

Mj. také v důsledku zvyšování nároků pacientů na pohodlí jsou lázně nuceny investovat do budov, dnešní požadavky jsou odlišné od dřívějších (samostatné sociální zařízení na pokoji atd.).

Problémy lázní v Jeseníku jsou podobné jako u jiných lázeňských zařízení.

Důsledkem navrhovaných změn indikačního seznamu by byl úbytek pacientů a zkrácení doby léčby, což by mělo dále vliv na omezení provozu lázní a mj. na snížení počtu zaměstnanců (a v okrese je už teď vysoká nezaměstnanost). Pokud by došlo k převedení části dosavadních nemocní, u nichž se poskytuje lázeňská péče, ze skupiny komplexně hrazené do skupiny příspěvkové, mnozí pacienti léčbu nepodstoupí kvůli svým finančním možnostem. Dalším problémem je zvýšení cen energií, což se promítne do všech činností lázní.

Lázně tedy zejm. očekávají, jak bude nastaven nový indikační seznam pro lázeňskou péči. Orientovat se na samoplátce není řešením, samoplátci své pobyty zkracují a jejich zájem je samozřejmě ovlivněn jejich možnostmi. Je možnost také orientovat se na cizí klientelu, to však by s sebou přineslo např. náklady na reklamu apod.

Doc. J. Vomáčka poděkoval za přednesení příspěvků a zeptal se, jaký je odhad hospodaření lázní v příštím roce. Přítomní zástupci se shodli, že se budou snažit dosáhnout vyrovnaného hospodaření, což však nebude snadné.

Dále vyzval doc. J. Vomáčka přítomné k diskusi.

Mgr. H. Kulinová se dotázala, zda zástupci lázní připomínkovali návrhy nových zákonů, které mají upravovat zdravotnictví. Ing. L. Malíková odpověděla, že připomínky byly vzneseny prostřednictvím Svazu léčebných lázní ČR.

Mgr. H. Kulinová pokračovala, zda bylo připomínkováno vše, co bylo potřebné namítnout, jestli nebyly zmíněny pouze ekonomické záležitosti, ale argumenty zdravotnické (které byly uvedeny na dnešním zasedání zdravotního výboru) nebyly dost zdůrazněny. Ing. B. Vysloužilová reagovala, že zástupci svazu lázní byli přítomni na jednání zdravotního výboru v Poslanecké sněmovně, na toto jednání dodaly lázně své podklady a připomínky. Mj. bylo zdůrazněno, že pokud se omezí lázeňská péče, narostou náklady na jiné typy zdravotní péče, byly prezentovány dopady lázeňské péče na snížení potřeby léků po absolvování lázeňské léčby. Je potřeba zřetelně odlišovat mezi lázněmi léčebnými a „wellnes“ pobyty, které lázně poskytují mj. kvůli zlepšení svého hospodaření.

V diskusi zaznělo, že otázka snížení potřeby léků se týká i zájmů farmaceutických lobby.

Doc. J. Vomáčka znovu poděkoval zástupcům lázní za účast na zasedání zdravotního výboru.

Doc. J. Vomáčka se domnívá, že v roce 2012 ještě bude možné situaci zvládnout, ale v dalších letech hrozí, v důsledku změn úpravy, k omezování lázeňské péče. Kraj sám není tak bohatý, aby mohl lázně výrazně podpořit, ale určité možnosti dotací zde jsou.

K tomuto bodu jednání přijal zdravotní výbor usnesení, kterým vzal na vědomí přednesené informace.

## **5. Různé a diskuse**

Doc. J. Vomáčka se dotázal přítomných, zda chtějí diskutovat o některých jiných záležitostech.

MUDr. M. Hönig sdělil, že má informaci ohledně nového parkovacího systému v nemocnici v Přerově. Údajně se parkuje i na chodnících, takže dochází k poškozování majetku. Dotázal se, zda Olomoucký kraj ví něco o poškozování svého majetku, a požádal o prošetření této informace.

## **6. Závěr**

Doc. J. Vomáčka poděkoval přítomným členům zdravotního výboru za účast a sdělil, že předběžný termín příštího zasedání zdravotního výboru je naplánován na 23. 11. 2011. Poté zasedání výboru ukončil.

V Olomouci dne 5. 10. 2011

.....  
Doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D., MBA  
předseda výboru

Přílohy: Pozvánka  
Prezenční listina  
Usnesení Výboru pro zdravotnictví z 5. 10. 2011  
Přehled dosavadních usnesení Rady a Zastupitelstva Olomouckého kraje